

PRZYGODY ARRASÓW

Michiel Coxie

1550–1560

POWSTANIE TAPISERII

Kolekcja arrasów powstawała przez około 10 lat w warsztatach tkackich w Brukseli.

1553

OPRAWA UROCZYSTOŚCI ŚLUBNYCH

Arrasy były nieodłącznym elementem najważniejszych uroczystości na zamku Zygmunta Augusta. Towarzyszyły zaślubinom króla z Elżbietą Habsburżanką a później z Katarzyną Habsburżanką.

Katarzyna Habsburżanka

1574

UŚWIETNIENIE CEREMONII POGRZEBOWEJ

Stanowiły oprawę artystyczną ceremonii pogrzebowej władcy w 1574 roku.

> 1572

SPÓR O KRÓLEWSKIE DZIEDZICTWO

Arrasy były tak cenne, że stanowiły przedmiot kłótni i sporów. Testament sporządzony przez króla Zygmunta Augusta 6 maja 1571 roku, w którym przekazał on arrasy Rzeczypospolitej, wywołał spory między Anną Jagiellonką a panami z Rady Koronnej.

Anna Jagiellonka

Zygmunt III Waza

1637

PRZEWIEZIENIE DO WARSZAWY

Ich znaczenie było tak duże, że transportowano je również do nowej królewskiej rezydencji – na zamku w Warszawie zdobyły uroczystości ślubne Władysława IV w 1637 roku.

1668–1724

ZASTAWIANIE ARRASÓW

Zastaw to zabezpieczenie spłaty długu. Król Jan Kazimierz oddał je w depozyt gdańskiemu kupcowi.

Jan II Kazimierz Waza

Stanisław August Poniatowski

1764

DEMONTAŻ ARRASÓW

Za czasów Stanisława Augusta Poniatowskiego tapiserie zdemontowano i ograbiono ze złotych listew. Arrasy generalnie były pod opieką podskarbiów.

1795–1921

RABUNEK I DEWASTACJA

Po III rozbiórce Polski trafiły do zbiorów carskich, gdzie je cięto, skracano, zwężono, dostosowywano do własnych potrzeb (np. wykorzystując je jako obicia mebli), co znacząco wpłynęło na ich stan zachowania.

Caryca Katarzyna II

1921

ODZYSKANIE ARRASÓW PRZEZ POLSKĘ

Tkaniny zostały odzyskane na mocy traktatu w Rydze z 1921 roku. Od tego momentu powracały do Polski etapami, niektóre niestety w złym stanie.

1928

PORZĄDKOWANIE I KONSERWACJA

Do tzw. prac porządkowych, czyli przeglądu tkanin przystąpiono najpierw w Warszawie. W 1929 roku w pracowni konserwatorskiej Zamku Królewskiego na Wawelu rozpoczęto prace konserwatorskie.

1930

WYSTAWA NIEKTÓRYCH ARRASÓW W ANTWERPII

1935

WYSTAWA ARRASÓW W BRUKSELI I PARYŻU

PRZECHOWYWANIE ARRASÓW

Kiedy nie były wystawiane, tapiserie odpowiednio przechowywano, tak by nie były narażone na promienie światła i zabrudzenia. To jeszcze bardziej świadczyło o ich wyjątkowości.